

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden, Május 31-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Igen fényes bált adott F.M.H. *Schwarzenberg* ezen hónap' 16-ikán *St. Cloudban*. Jelen voltak itt az Orosz Császár az Orosz Nagy Hertzegekkel, 's a' Prusszus Király a' Prusszus Királyi Hertzegekkel, Hertzeg *Berrivel*, és sok más fő emberekkel egyetemben. Fényessé tették ezt sok Fr. fő Generálisok, 's nem tsak Frantzia, hanem sok idegen 's kiváltképpen Angliából való fő asszonyságok. A' kastély leg pompásabban ki volt világosítatva. Estveledéskori 8 óra tájban a' theátrumi időtöltések kezdődtek - el. A' Párisi Frantzia Theátrombeli játékosok jádzották a' *Testamentom* és az *Álortzás Bál következései* nevezetek alatt esmeretes játékokat. Kivált az utolsó igen tettett a' Fels. Monarkháknak. A' Játékokat bálozás, Anglus, Skotziai, Lengyel, 's Német forgó tántzok váltották - fel. Az Orosz Császár, 's Hertzeg *Berry* is részt vettek ezen tántzokban. A' tántz után vendégségek következtek.

A' Frantzia Státuson fekvő adósságot, mellyet *Napoleon* a' maga sok győzedelmei 's a' sok hadi adófizetések után, mellyek által oly sok nemzeteket magának ellenségeivé tett, hátra hagyott, 1400 millióra számlálják.

Párisban 8 milliókat vett - fel költsön ezen Departamentom' Kormányzéke az ott és a' környéken táborozó szövetséges seregeknek tartatásokra. Egy új végzés által még most megerőssítettett előrevalóképpen az Anglus fábrikákból való portékának behozattatásokat illető tilalom; de ezt tsak annak lehet tulajdonítani, hogy a' Fr. magazinumok még most is tele lévén azokkal az áruportékákkal, a' mellyeket a' *Napoleon* Tariffája oly szörnyen megdrágított vala, ha az Angliai mívszerzemények már most egyszeribe e' nélkül a' veszedelmes Tariffa (vám laistrom) nélkül (melly már most eltöröltetett) behozattathatnának: e' miatt felettébb való veszedelemre juttatdnának azok a' kereskedők, kiknek magazinumaik régibb áruportékákkal tele vannak.

Nagyon meg lévén a' mostani Uralkodó Fr. Király a' nemzeti, kiváltképpen pedig a' Párisi Nemzeti Gárdistáknak buzgóságokkal elégedve, annak tulajdonosává a' maga testvér ötsét az Artesiai Grófot tette. — A' Ministeriumban is sok változásokat tett; úgymint Frantzia Ország fő Cancellariusává *Ambray* Urat; a' Provisoriai Status Tanácsosokat, a' volt Cancellariust és *Ferrand* urat Status Ministerekké,

a' Beneventi Hertzeget külső dolgokra ügyelő Status Ministerré és Status Titoknokká, *Montesquiou* Apáturat Ministerré és külső dolgokra ügyelő Status-Titoknokká, Gróf *Dupont* Generálist hadi dolgokra ügyelő Status Titoknokká, Báró *de Louist* Finantziára ügyelő Ministerré és Titoknokká, Báró *Malouet*et tengeri dolgokra ügyelő Ministerré és Status Titoknokká, *Benignot* Grófot a' Politzia Fő Directorává, *Ferrandot* a' Postákra ügyelő Generális Directorrá, *Berengert* a' rendkívül való adó Generál Directorává nevezte - ki.

A' Királyi vérből való Princzekhez is megkívánta bizonyítani a' Király a' maga atyafiúi jó indulatját 's egyszersmind az armádákhoz is a' maga velek való meglegedését: *Monsieur*t az Artéziai Grófot, a' Frantzia szolgálatra újonnan felvétellett minden Helvétus seregeknek, Princz *Condét* a' Frantzia Línea gyalogságnak, az *Angoulemi* Princzet a' Dragonyosoknak, Hertzeg *Berryt* a' Lovas Vadászoknak és a' könnyű lovasoknak, az *Orleansi* Hertzeget a' Huszároknak, a' *Bourboni* Hertzeget a' könnyű Gyalogságnak fő Generálisakká nevezte. Azok a' Generálisok, a' kik eddig viselték ezen fő hivatalokat, és a' kik ezekre az előbbeni Országlószék által nevezettek volt ki, *Inspector-Generális* nevezetet viselnek ennekutánna, eddig való fizetést vesznek, 's előbbeni méltóságaikban is megmaradnak, azon kívül, hogy a' mingyárt nevezett Princzeknek egyenesen alájok lesznek vettelve, 's parantsolataiktól függenek.

Ambray, *Montesquiou*, és *Ferrand* tudós urak, kikre a' Király egy új Constituziónak készítettését bízta vala, a' magok munkájokat Május 19-dikén a' Királynak által adták, ki ezt további megvizsgáltság végett egy Biztosság eleibe botsátotta, a' melly a' Senátusnak 9, 's a' Törvényhozó Gyűlésnek is ugyan annyi tagjaiból áll.

Hamburg városában is az ily sokáig tartott példátlan szenvedések után végezetre megváltoztak a' környülállások. Marsal *Davoust* egy Proklamátziót adván ott ki, jelenti, hogy már most néki a' XVIII *Lejos* Király parantsolatjára *Hamburgot* és *Haarburgot* a' szövetséges seregeknek által kell adni, 's a' Frantzia seregek onét hazájokba vissza indulnak. — Ezen hirdetésnek közönségessé való tétettetése után Frantzia Királyi fejer kokardát szúrtak - fel valamint *Davoust* úgy az alatta lévő katonaság is. — Május 11-dikén egy második hirdetést adott - ki a' Marschall nevében a' Generálistáb' vezére *Cesar-de-la-Ville*, mellyben arról tudósítja a' katonaságot, hogy Oszályos Generális Gróf *Gerard* oda érkezvén, a' Hamburgi őrző sereg' vezérlését a' Monsieur ő K. Hertzsege' rendelése szerént, 12-dikben a' Marschalltól által fogja venni; azt is jelentvén egyszersmind a' Marschall (*Davoust*), hogy ő igen örvend, hogy helyette egy ilyen isméretes vitézségű és jó hajlandúságú katoná veszi által ezen seregek vezérlését.

Azt írják azonközben ugyantsak Május' 12 dikén *Altonából*, hogy Gen. *Gerard*, mint foglyot úgy kísértette - ki a' nevezett Marschalt Hamburgból, 's most elébb Sz. György várába vitette, a' honnét Párisba fogja küldeni, minthogy meghatározta a' Király, hogy ezen nagy Marschalt a' maga nagy erőszakoskodásaiért szoros számadásra vonattassa. A' Hamburgiak igen örvendenek ezen történetért.

A' Király meghatározta, hogy a' maga testőrző seregei között egy *Mameluktsapatot* is fenn tartson. A' Jérusálemi Patriarkhának *Hamouy Jósef* nevű unoka öttset, a' ki régebben *Egyiptomi*, nevezetesen *Cairoi* vám - igazgató, zután pedig egy Jantsár-Svadron' Komendánsa volt, nevezte ezen Mameluk testőrző tsapat' vezérévé.

Ha a' Párisi sőt egész Frantzia Orszá-

gi lakosok közt mostan uralkodó gondolkodás' módjáról 's a' közönséges indulatról azokból az írásokból akar valaki itélni, mellyek az úttzákön mindenütt kifüggesztetnek, 's naponként újabb meg újabb formában meg jelennek: elmondhatja, hogy itt a' vélekedések most is külömbkülömb részekre vannak oszolva, és hogy ezek a' reszek nem kevesebbé felmérgecsülve vannak most is egymás ellen, mint a' revolutzió'nak idejében voltak. De nem is lehetett azt remélni, hogy azon országban, a' hol illy sok féle tekintetek vagdalják egymást által, 's egy illy eleven, és magában szüntelen dolgozó indulatú nemzetnél, a' milyent ez a' Frantzia nemzet eleitől fogva kimutatott, egy véletlenül és ily hirtelenséggel történt Országlásbéli változás, 's ez is csak a' kényszerítő környúlálások által hozattatván-el, illy hirtelenséggel minden indulatokat más hangra igazíthason, megégyeztethesem, 's eltsendesíthessen. Csak az idő fogja megmutatni, hogy mitsoda következései lesznek ezen zengéseknek. Addig is pedig (így szóll a' Bétsi Udvari Német újság) nem fogják rész véte nélkül fogadni az Olvasók ezen új íratsokkákról a' következő megjegyzéseket. (Ezen megjegyzéseket mi csak a' jövő árkusban adhatjuk - ki.)

N o r v é g i a.

Ezen Országban (így fejezi-ki magát a' Német országú újságokban egy *Koppenhágai* tudósító) az Ország - Gyűlés, a' melly Aprilis 10-dikére hívatott vala özsze, végre hajtotta a' maga munkáját. Megkésztette a' Constitutziót. A' háromféle részre való hajlások között a' nyomta-el a' többeket, a' melly *Keresztély* Dániai Princzet kívánnyá a' trónusra emelni. A' Svétziai rész nem csak hogy egészszen elnyomattatott, hanem Püspök *Baum* és Predikátor *Wergeland*, kik ennek fejei voltak, fogságra is vitették. A' másik rész, a'

melly Respublikát akart béhozni, 's a' végrehajtó hatalmat hat Directoroknak, a' Törvényhozást pedig egy Nemzeti Gyűlésnek kezébe akarta adni, 's a' melly résznek a' fejei is egy Predikátor 's egy Kristianiai Apatikárius valának, hasonlóképpen elhalgattak. Mind ezek megcsván, Princz *Keresztély Fridrik*, I-ső *Keresztély* Király nevezet alatt *Norvégiai* Királya nevezetvén, a' Constitutzió is megkésztetett, a' melly a' Respublikai gondolkodással igen megegyező gyökérhiszemeken épült-fel. A' katonai fenyegetések között a' páltza és vesszőzés kitörültettek. A' Törvényhozó Gyűlés földes birtokosokból fog állani, 's a' többi. — A' *Brémai* újság szerint Május 19-dikéig az itt következő közönséges tizkelyeit határozták volt-meg a' Norvégiai Rendek a' magok Constitutziójoknak: — „*Norvégia* határok által megszorított örökös Monarchia, az ország szabad és független, 's a' mostani Regens Király leszen. A' Státus' és a' Király' Religioja a' *Lutherána Evangelica* marad-meg: de a' mellett minden egyéb hit' sorsosi megtartják a' magok vallásbéli szabadságokat és jussait. A' hadindítás, megbékéllés, és megkegyelmezésbéli jus a' Király' jussa. A' Törvényhozásbéli hatalmat 's a' közönséges adóknak meghatározatásokat a' négyakoroltatja a' maga képviselői által. A' Birói hatalom állandóképpen elválasztatva marad az országlásnak minden egyéb ágaitól. Eanekutánna sem magános személyek; sem társaságok nem kaphatnak semmi örökség szerént való elsőségek (prae-rogativákat). Az industria és a' polgári keresmények semmi új megszorítatást nem szenvedhetnek. A' nyomtasásbéli szabadság egész kiterjedése szerént fenntartatik.

Az Ángliai Parlamentomban mostanság fontos vetélkedésre adott alkalmatosságot Norvégiának mostani állapotja. A' Felső Házban hosszas beszéd által javallot-

ta Lord Grey, hogy ne erőltesse az Anglus Országlószék Norvégiát arra, hogy magát a Svédziai Királynak alája vesse: — „Ezt a mai időbélifontos környűlállások között, úgy mond, talám csak valami mellesleg való dolognak tartható valaki: de nintsen ennél fontosabb a mi politikai principiumaikra nézve. Arra az Alkura nézve, melly által Norvégiának, melly előttünk csak az ő népének hazaszeretete, szorgalmatoskodása 's virtusai által esmeretes, 's a melly minket soha meg nem bántott, Svédziához való tsatoltatása meghatározott, én most is abban a vélekedésben vagyok, mellyben akkor voltam, mikor annak megvizsgálását az én és barátim javallásaik ellen, a Parlamentum el-mellőzte, az, az, hogy a Britanniai politikán és az ő megesmértető tulajdonságán soha nagyobb tsapást semmi nem ejtett, mint ez az Alkú. Azonban sokkal jobban esmérem én a mi kötelességeinket, mintsem hogy azt javallanám, hogy ezen Alkunak, minekutánna már egyszer ratifikáltott, megsértetését csak legkissebben is javallanám: sőt azt mondom, hogy már most ha arra kötelezne ez az Alkú, hogy Norvégiának elnyomattatását önnön magunk is elősegéljük, ezt már most el nem múlathatnók. Tsak éppen ennyit akarok kérdésbe hozni, hogy valyon kívánja - é tőlünk ez az Alkú azt, hogy Norvégiának illy módon való elnyomattatásán illy kényszerítő eszközök által, hogy t. i. az ő hajóit letartóztassuk, partjait és kikötőhelyeit bezárjuk 's több e'félék, iparkodjunk? Erre nézve így osztom - fel kérdésemet: Kívánja - é ez a Kötés, hogy olyan eszközökkel kelljen Norvégia ellen élnünk, milyenekkel most

élünk? megégyeznek - é ezek a 'népek' jusseikkal? úgy viselte - é magát Svédzia, hogy különös kedvezést érdemeljen tőlünk? tanátsolja - é ezt a 'józan politika?' —

Ezen kérdéseknek további fontos vitattatásokat a 'jövő árkusra kéntelenítettven halasztani a' M. Kurir, most még csak azt jegyi - meg ezen tárgyról röviden, hogy az Orátor javallása végezetre voksolás alá bortsáttatott, hanem az ellenkezők' száma 81-gyel volt több, melyre nézve vissza vettek.

Elba Szigetéről.

A' *Genuai* újság szerint e'képpen töl-ti idejét *Napoleon* Császár ezen új lakó helyén: —,

„Úgy mutatja, hogy nagyon meg van elégedve mostani lakhelyével; az asztalnál vidám, és beszédes; palotáról (kastélyról) és theátrumról, mellyeket építtetni, és útakról beszéll, mellyeket széllyel hánytatni 's másképpen helyreállítatni akar. Már 50 lóra való istálónak építtetéséhez hozzá fogatott. *Bertrand* és *Drouot* Generálisok még most is véle vannak; az is igaz, hogy a' Bonaparte familiájának is valóssággal várják még egy részét oda.

„Az Anglustisztekkel való együttléte közben különös elevenséggel viseli magát; az Anglus nemzettel még most is szüntelen dítseri; tulajdon állapotjáról és megbukásáról is gyakran beszéll vélek, 's a többek között annak okát, hogy életben maradni miért iparkodott olly igen, így adja elő: — halála által ellenségeinek igen nagy örömet, barátjainak pedig, minthogy örökké másokért kívánt élni, igen nagy szomorúságot okozni nem akart.

Május' 28-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 199 7/8 forintot Váltóztédulában.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro, 36.

A' Magyar Kurir 43-ik darabjához.

A' leg közelebb múlt posta napon költ Kurir 35-dik számú Tóldalékjának 85-dik lapján felbe maradt laistromnak további folytatása és végezete.

Fogságba estek.

Kapit.	Beras	}	a' Brodi	A. Hadn. Forestier	}	batall.
Zászlót.	Bogutovatz.		Rg.ból	— — Mittenberg		
Kapitány	Mitrovich	}	a' Pétervá-	F. Hadn. Keller	}	a' Vincent
Zászlót.	Dickich.		radi Rgb.	A. Hadn. Biel		K.Sz.lov.s.
Kapitány	Werteneg	}	az 5. vadász	Lovas Kapitány Stein	}	a' Német Legio
— —	Paravetty					Lovas Regimentjéből.

4. Eltévedtek.

Kapitány	Stensch	}	a' Schimb-	Zászlót. Hrabovszky, ugyan abból.
A. Hadn.	Stankovich		sen Gyal.	F. Hadn. Stiebert a' Hiller Reg.ból
— —	Hanisch	}	Rgból.	A. Hadn. Jung a' Reusz Plauen Gy. Rb.

Azoknak a' Cs. K. hadi tiszteknek laistromok, a' kik az Olasz Országi Cs. K. armádnál az ellenség előtt meg hóltak, és sebbe 's fogságba estek.

1. Meg hóltak.

Fő Hadnagy Báró Kurtz az első Vadász seregből.

2. Sebbe estek.

Kapitány	Schmeling	}	a' 4. Vadász	— — Gr. Wallis Mih.	}	
A. Hadn.	Rajmund.		seregből.	— — Gr. Pálffy		a' Benyovsz-
— —	Moreau	}	a' 4. Vadász	— — Czergo	}	Gyalog
A. Hadn.	Bossikovich		Battal.	F. Hadn. Intze		Rgból.
Zászlót.	Wukaclovich.	}	a' Varasdi	— — Hiemesz	}	
— —	Smolianovich		Gyal. Rb.	A. Hadn. Stoppelhardt		
— —	Math. Karaturovich.	}	a' Gradis-	Zászlót. Wohlleben Ant.	}	
Kapitány.	Gr. Stubenberg		kai Rgb.	A. Hadn. Mollynary, a' Hob. Bart. Gy. R.		
A. Hadn.	Feldhofer	}	a' Károly F.	A. Kapit. Martineovich a' Lindenaueből.	}	
— —	Dorner		H. Gy. Reg.	Kapitány Adamovic		a' Ferentz
— —	Haus.	}	Landwehr	All Kapit. Gdnas	}	Károly F.
F. Str. M.	Zittar		Batall.	A. Hadn. Pistory		H. Gyalog
Kapitány	Rebanek János	}		— — Vigyaszó.	}	Rgb.

3. Rabságba estek.

A. Kapit.	Blankenheim	}	a' 9-dik	A. Hadn. Bohn.	}	tallionból
F. Hadn.	Bardini		Vadász Ba-	— — Guring a' II. Vadász Batal.		

Kapitány	Jankovich János	} a' Varasdi Reg.ból
— —	Abianaz Jakab	
— —	Ruby Wilhelm	
A. Hadn.	Krassich	
— —	Vittus Tugya	
Zászlót.	Ivanovich Mih.	
F. Hadn.	B. Schenovich a' Bianchi Gy.R.	
A. Hadn.	Merch a' Károly F. H. Gyal.	
Regementjének 1. Landwehr Battal.		
Obrist	L. Mesko	
Fő Str. m.	Wittmann	
Kapitány	Lassovitz	}
— —	Gepperl	
— —	Spigliaty	
— —	Scherer	
— —	Mészáros	
— —	de Bauth	
F. Hadn.	Klutsarich	

— —	Kastelitz	} a' Ferentz Károly F. HGy. Rgb.
— —	Barletich	
— —	Cecola	
— —	Gyurkovich	
A. Hadn.	Stanisz	
— —	Jellaszich	
— —	Tanhofer	
— —	Nicelle	
— —	Zakcharovich	
— —	Alt	
Zászlót.	Bencsik	} a' Radeczky Husz. Rgb.
— —	Zach	
— —	Speranczy	
— —	Kronazer	
— —	Kronigel	
— —	Fodróczy.	
F. Str. M.	Püspöki	
F. Hadn.	Gr. Festetics.	

Erdély Ország.

Alvinczről Május 11-ik napján költ hitelen tudósítás szerént, azon tartományok majd minden részeiben a' múlt Aprilis utolsó napján, midőn már az erdei és kerti fák kileveleztek virágoztak, és a' szőlő hegyekkel egyetemben jó reménységű terméseket kiműtatták volna, az Északi sanyarú szél megeredvén, 48 óráig tartó szünet nélkül tartó havazást hozott magával, melly idő alatt egy lábnyomnyi magasságra fellyül nevedett hó a' szépen kiderült tavaszt, a' télnek hideg pokróta alá borítván, nem lehet elegendőképpen azt a' kedvetlenséget, és szinte az elátalkodásig jutott consternatiót leírni, mellyet a' két egymásra következett esztendei terméketlenség után, ezen időjárásnak majd példa nélkül való változása minden renden lévő lakosók közt okozott.

A' marhás Gazdák, a' kik a' több hetekig tartott kitavaszkodással, és kellemetes meleg idővel a' téli kosztyokat elfogyasztották, könnyes szemekkel nézték éhező marhajoknak kegyetlen sorsokat. Az erdős gyümölcsös, és szőlős Birtokosok és

Gazdák a' hónap négy napok múlva következett elolvadása után, nagy szomorúsággal látták, hogy a' szőlő hegyeknek és gyümölcsfáknak termése kéttzeri fagy által majd mind semmivé lett legyen; de a' mi több esztendőkre való rövidséget okoz, az, hogy az erdei és kerti gyümölcsfáknak a' már elterjedt nedvesség által megpórnyodott ágai a' vízzel terhes hónap nehézsége alatt anyira eltörtek, hogy azokat szekerekkel kellett elhordatni, 's következőleg a' fiatalabb erdőkben és nemesebb gyümölcsfákban több esztendőkre való károk történtek. Tsak az őszi és tavaszi vetések nyújtanak vala reménységet, midőn a' tegnapi napon újra ugyan azon irgalmatlan szél 24 óráig tartott havazást kergetvén magával, a' fent megírt szomorú következtetésű scenakat megújította. — Végezetre azon érdemes Író ezzel rekeszti bé kedvetlen tudósítását: Tsak a' jó egek tudják, hogy ezen irtóztató időjárás nem fog-e még előkerülni, és fog-e leg alább a' vetéseinken könyörülni? Eddig is oly nagy volt a' szükség, a' milyent még nem ér-

tünk. A' mi kevés gabonát a' mi utolsó szükségünkre fére tettünk volt, és a' malmainkból kevés mértékkel gyúldögél, a' naponként segedelem után hozzánk járuló éhes szolgáló embereink között kellett felosztanunk. Sok gyengébb tehetségű birtokosok pedig még magok is szükségét szenvednek. Hát mi lesz ezután, ha a' Mindenható leg alább a' vetéseinken nem könyörül! Az igaz, hogy ezen tartományotska egyenesen a' hadakozásnak theátroma nem volt, de bizonyára a' szükségben és inségben szinte annyi részt vett és veszen; 's mind ezen inségeink között különösen az fájt minden nemes érzésű jó hazafinak, hogy a' mostani nevezetes háborúban a' ditsősségesen uralkodó kegyes koronás Fejedelmünknek költségeit óhajtásunk 's kötelességünk szerént mi is nem pótolhattuk.

A' *Brassói* tökéletesen megszűnt pestisről ilyen végső megjegyzést tesznek hazabéli leveleink: — „Kezdetétől fogva egész megszűnéséig belé kapott ez a' nyavalya, magában *Brasso* városában, 210; a' környéken 34; mind együtt 244 emberekbe: kik közzül a' városban és külső városokbaa 74, a' környéki helységeken pedig 6 betegek meggyógyultak — következőképpen a' városban 's külső részeiben 136 's a' környéken 28, mind együtt 164 emberek, haltak meg. Hogy veszedelmesebb következése nem lett a' rosznak, méltán annak tulajdoníthatni főbb képpen, hogy bölts rendelkezések tetették 's azoknak megtartatásokra jó vigyázás volt, a' betegek és gyanúsok az egészségesektől elválasztattak, a' pestises házak és holmik jól megtisztítottak, 's több e' félek. Egy 25,000 embereket magában foglaló város valóban örvendezhet, hogy illy nagy veszedelemtől ekkorra áldozattal megmenekedhetett.

Az Erdélyi Királyi Tábla' mostani Elölülője Gróf *Amény Sámuel* Cs. K. Titkos

Tanátsos Úr ő Excellenciája az által mutatatta ki nagy lelkű hazafiságát, hogy most előre egyszeriben 6000 forintokat tévéen-le, mint önként való hadi segedelmet, egyszer mind 20 olyan özvegyeknek vagy árváknak segedelmekre, kiknek férjeik vagy apjuk mint allisztek vagy közemberek az Erdélyi Reguláris vagy Haátrórzó regementeknél szolgálván a' tsatázó mezőn vagy helyben megölettettek vagy megsebesedvén azután meghaltak, különkülön mindeniknek 30, mind együtt 600 Forintokat rendelt a' tíz következő esztendőkre, esztendőnként, még pedig úgy, hogy ha a' kineveztető 20 özvegyek vagy árvák közzül az alatt valamelyik meghalni vagy olyan állapotra jutni találna, hogy ezen segedelemre szüksége ne legyen, helyette azonnal más lépjek-bé, a' ki a' 10 esztendőkből még hátra lévő idő alatt ezen segedelemmel éljen. Nagy kegyességgel tett ajánlásának a' meghatározott célra való fordítattatását pedig az országban lévő katonai fő Tanátsra bizta ő Excellenciája.

Magyar Ország.

Sokra telne azoknak a' minden felől nagy számmal érkező örvendező tudósításoknak előszámlálása, mellyekben azok az inneplések leírattnak, mellyekkel a' Magyar Hazabéli jó szívű lakosok *Páris* városának a' szövetséges seregek által lett elfoglaltatását megűlték. Megjegyzésre méltó módon vitték ezt véghez Május 16-dikán *Moson* Vármegyében *Rojkán* (Rakendorfban) az ott össze gyülekezett Nemes ésegyéb hivatalbeli személyek, a' kik t. i. egy szép nagy pázsitos helyet felásatván, abba 42 fát ültettek-bé muzsika, mozsárdurrogás, és vivát kiáltozás közben; minden fára egy tábla volt felfüggesztve vagy az özszeszövetkezett Hatalmasságok közzül valamelyiknek, vagy pedig valamelyik mostani nevezetes Generálisnak nevével. Az erdőtske pedig örökre *Párisi erdőnek* neveztetett.

*A' Magyar Kurir Érdemes Olvasóihoz
intézett Tudósítás.*

Közelgetvén a' most folyó igen nevezetes és sok fontos változásokról emlékeztetes 1814-ik esztendőnek utolsóbb fele: tartozó kötelességünknek tartjuk tisztelt Olvasóinknak alázatossan jelenteni, hogy a' kiknek ezen nemzeti Újság leveleinknek olvasására ezután is kedvek leszen, magokat idejekorán jelenteni ne sajnálják. Azt mondom, *ideje korán*, mivel a' kik későbbben fognak azoknak olvasására felébredni, ne minékünk, hanem önnön magoknak tulajdonítsák; ha újság leveleinknek elsőbb darabjaival nem szolgálhatunk, a' mint a' majdan végződő elsőbb fél esztendőben is sokkal megtörtént.

Noha sok okaink volnának a' Magy. Kurir' taksájának öregbítésére, nevezetesen az itt naponként nevedő drágaság, kiváltképen pedig reánk nézve, a' nyomtató papirosnak, a' tipografus munkájának, munkásaink fizetéseknek, 's több e' féleknek megdrágulások miatt: mi mindazáltal, reménylve, hogy az e' miatt szenvedendő kárunkat az Olvasóknak megszáporodása néminéműképpen ki fogja pótolni; a' Magyar Kurirnak fél esztendőre való taksáját ezután is *Tíz forintra* tesszük; tsakhogy arra kérjük az érdemes Előfizető Urakat, hogy kevesebbet ne küldjenek, mivel a' kik ezt mivelik, ezeknek az ide való Cs. K. Ud. legfőbb Posta Hivatal semmi újságot nem fog küldeni, azt kívánván a' természeti igazság, hogy mindenek egyaránt fizessenek.

Képzellyük eleve is, hogy nem kevesen fognak találatni Érd. Olvasóink között, a' kik abban való bizakodások miatt, hogy a' Frantzia hadakozásnak már vége vagy, újságokat olvasni megszűnnek. — Mi is reményljük, hogy ha szin-

te még meg nem készült is a' békeség egészen (még most is tartván Párisban a' békeséges alkudozasok) mindazonáltal meg fog rövid idő múlva készülni. — De mivel a' szövetséges Fejedelmek most abban foglalatoskodnak, hogy Európában tökéletes tsendességet szerezhessenek, 's abban oly systemát, avagy alkotmányt állíthassanak fel, melly által minden jövőbeli egymással való villogás elháríttassék, ezt a' systemát pedig tudni nem tsak szép és hasznos, hanem szükséges dolog is leszen, ezt pedig tsak a' közönséges újság levelekből lehet kitanúlni.

Mi valamint eddig mivelünk, ugy ez után is azonfogunk iparkodni, hogy mindenkor válogatott, és nem szükségből öszveszedett materiákkal szolgálhassunk tiszteit Olvasóinknak, sőt azon is leszünk hogy mindenkor kiki ideje korán vehesse a' maga újságait, és ha találatnának olyanak, a' kik vagy későbbben vehetik, vagy tellyességgel nem vehetik azokat, annak nem mi, hanem azok az apróbb Posta hivatalok lesznek az az okai, a' kik a' mások Copertájába zárt újságdarabjainkat felnyitogatják, és nem tsak magok el olvasák, hanem azoknak is, a' kik azoknak taksáját le nem fizették, olvasni adják, 's végtére motskosan, rongyosan és késő szolgáltatják azokat az Előfizetőknak kezekbe — Mivel ezek ellen már sok panasz levelek jöttek hozzánk, kéntelenek leszünk ellenek ott, a' hol illik, panaszt tenni

Végtére kérjük mind a' Csász. Kir. Posta Hivatalokat, mind ez Előfizető Urakat kötelessen, hogy a' hozzánk küldendő leveleket a' Competens postákon útassítsák, és mind neveiket és karaktereket, mind lakhelyeiket szorossan feljegyezzék.

Költ Bétsben, Pünköst Havának utolsó napján, 1814-dik eszt.

A' Magyar Kurir Irói.